

Posudek vedoucí diplomové práce

Magisterský program RS UK FHS v Praze

Název práce:	Psychické potíže/duševní onemocnění jako téma všeobecné primární prevence v prostředí školy
Jméno studentky:	Bc. Alena Vrbová, DiS.
Zaměření studia:	Řízení
Posudek vypracovala:	Mgr. et Mgr. Miroslava Janoušková, Ph.D.
Datum:	23. ledna 2019

Předkládaná diplomová práce se zabývá tématem, které je vysoce aktuální, zejména vzhledem k probíhající reformě péče o duševní zdraví. Diplomová práce si konkrétně klade za cíl odpovědět na výzkumnou otázku: Jaké potřeby ve vztahu k primární prevenci mají lidé se zkušeností s duševním onemocněním? Text má přehlednou strukturu, tvoří komplexní celek, zahrnuje teoretický rozbor problému, empirický výzkum, interpretaci výsledků, závěry a doporučení pro praxi.

Teoretická část je pečlivě zpracována. Autorka využívá množství zdrojů z české i zahraniční odborné literatury k tomu, aby rozebrala daný problém. Věnuje se podrobně tématům primární prevence, duševního zdraví a onemocnění, včetně copingových strategií a rizikového chování. Teorii by mohlo doplnit definování „potřeb“. Nicméně z empirické části je zřejmé, že autorka si potřeby určitým způsobem konceptualizuje a pojmu rozumí (v závěru cituje např. Matějčka). Zde bych ráda položila otázku, *jak by bylo možné výsledky empirického výzkumu (potřeby dospívajících vzhledem k prevenci) interpretovat ve světle konceptu A. Maslowa (či jiného autora, který se věnoval teorii potřeb)?*

Metodologie je detailně popsána a zdůvodněna. Výběr kvalitativní strategie výzkumu a polostrukturovaného rozhovoru jsou s ohledem na téma a cíl práce relevantní. Součástí kapitoly je operacionalizace hlavní výzkumné otázky do dílčích otázek, které vycházejí z teoretické části práce. Autorka podrobně vysvětluje výběr techniky sběru dat i průběh sběru a analýzy dat, což zvyšuje reliabilitu v kvalitativním výzkumu. Autorka realizovala 11 rozhovorů s peer konzultanty a lektory. Vzhledem ke specifickému a citlivému tématu (osobní prožitek duševního onemocnění/psychických problémů) jsou dostupnost, ochota účastnit se výzkumu a schopnost komunikovat vlastní prožitky a názory, vhodnou strategií výběru komunikačních partnerů.

Empirická část přináší odpovědi na dílčí výzkumné otázky. Je potřeba vyzdvihnout, že data byla analyzována v programu pro kvalitativní zpracování dat Atlas.ti. Prezentovaná zjištění jsou podložena daty, v tomto případě citacemi z rozhovorů. Nad rámec běžné diplomové práce autorka doplňuje dílčí i celkové závěry kvalitativního výzkumu o diskusi, která se opírá nejen o vlastní interpretace, ale i srovnání s existující českou i zahraniční odbornou literaturou. Jedním zjištěním je, že u respondentů převládaly strategie zaměřené na emoce a únik. Zde by mě zajímalo, *proč podle názoru autorky nevyužívají respondenti copingové strategie zaměřené na problém? Jak konkrétně by jim v tom mohla primární prevence pomoci?*

Závěr práce přináší syntézu poznatků z empirické části a odpovídá na hlavní výzkumnou otázku. Autorka předkládá doporučení pro změny v oblasti primární prevence na školách, která vycházejí nejen z výsledků empirického výzkumu, ale i z autorčiny zkušenosti. V reformě péče o duševní zdraví, která v ČR probíhá již od roku 2013, je prevence opomíjena. Proto mě zajímá, *jakým způsobem plánuje autorka navržená doporučení převést do praxe?*

Alena Vrbová je tématem osobně zainteresována. Tento fakt je vysvětlen již v úvodu a celou práci se proplétá jako červená nit. Autorka toto svoje zaujetí reflektuje a snaží se jím nebýt příliš pohlcena a nesejít z cesty odborné publikace. Styl psaní práce se v průběhu tvorby postupně vyvíjel. Autorka od počátečního psaní několikařádkových složitých souvětí přešla v empirické části do čtivé plynulé formy bohatě ilustrované citacemi. Finální verze práce má potenciál zaujmout i čtenáře mimo obor duševního zdraví. Autorce doporučuji publikovat některé části práce jako odborný článek.

Práce splňuje formální požadavky kladené na magisterskou diplomovou práci. Předkládanou práci **doporučuji** k obhajobě a navrhuji stupeň hodnocení „**výborně**“ na základě zodpovězení doplňujících otázek u obhajoby.

V Praze dne 23. ledna 2019

Miroslava Janoušková